

## Hemofilová onemocnění

### Co to je?

Bakterie *Haemophilus influenzae* typu b může vyvolat závažná invazivní onemocnění jako otravu krve, zánět mozkových blan či zánět příklopky hrtanové (epiglottitida).

### Výskyt v ČR a v zahraničí

Díky pravidelnému očkování dětí se v ČR výskyt život ohrožujících stavů způsobených bakterií *Haemophilus influenzae* typu b výrazně snížil, přičemž v letech 2022 a 2023 bylo hlášeno 13 a 66 případů invazivních hemofilových infekcí všech typů. V Evropě bylo v roce 2021 zaznamenáno kolem 1700 případů, z toho 53 lidí nemoci podlehlo. Celosvětově každoročně onemocní až 3 miliony lidí, z čehož 400 000 končí úmrtím s postižením především dětské neočkované populace.

### Jak se můžu nakazit?

Infekce se přenáší kapénkovou infekcí, vzácně kontaktem s kontaminovanými předměty. Zdrojem je nakažený člověk či bezpříznakový nosič.

### Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Nejvíce ohroženi jsou kojenci, batolata a děti předškolního věku, které nebyly očkovány. Infekce dále může ohrozit dospělé pacienty s poruchou imunity, s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny či po jejím odnětí.

### Inkubační doba

Inkubační doba onemocnění není přesně známá, ale předpokládá se, že je krátká. Udává se, že k rozvoji onemocnění dochází do 7 dnů od potenciálního rizikového kontaktu.

### Jak se infekce projevuje?

V úvodu se onemocnění může projevit jako nespecifická infekce horních cest dýchacích. Zánět příklopky hrtanové (epiglottitida) se projevuje horečkou, celkovou schváceností, bolestí v krku, dušností a neschopností polykat. Děti jsou při onemocnění nezvykle klidné, aby šetřily s dechem, odmítají polohu vleže a z úst jim samovolně vytékají sliny. Bez akutního lékařského zásahu může dojít rychlému zadušení a úmrtí. Zánět mozkových blan se projevuje celkovými příznaky doprovázenými bolestí hlavy, zvracením, světloplachostí, opozicí šije a poruchou vědomí.

### Jak se to léčí?

Léčba spočívá v časném podání antibiotik, případně v intenzivní resuscitační a podpůrné péči.

### **Jaké jsou komplikace?**

Mezi nejzávažnější komplikace zánětu příklopky hrtanové patří udušení, komplikací meningitidy může být nevratné poškození mozku, obrna, epilepsie, mentální retardace, hluchota, slepota, poruchy chování či učení.

### **OČKOVÁNÍ:**

**Vakcína:** Hiberix

**Základní typ vakcíny:** polysacharidová konjugovaná vakcína

**Věková indikace:** základní očkování probíhá již v dětském věku – povinné očkování

**Přeočkování:** v dospělosti u rizikových skupin pacientů jednorázové podání vakcíny

**Pro koho je očkování zejména vhodné:** osoby s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny či před jejím plánovaným odnětím, pacienti po transplantaci kostní dřeně, osoby se závažnou poruchou imunity, osoby po předchozí prodělané invazivní pneumokokové či meningokokové infekci

**Možné nežádoucí účinky:** bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, únava, pocit na zvracení, zvýšená tělesná teplota či horečka

**Úhrada:** osoby s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny či před jejím plánovaným odnětím, pacienti po transplantaci kostní dřeně, osoby se závažnou poruchou imunity, osoby po předchozí prodělané invazivní pneumokokové či meningokokové infekci

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.